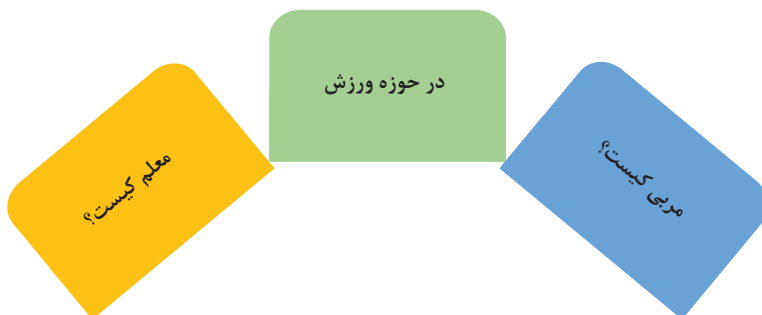

فصل سوم

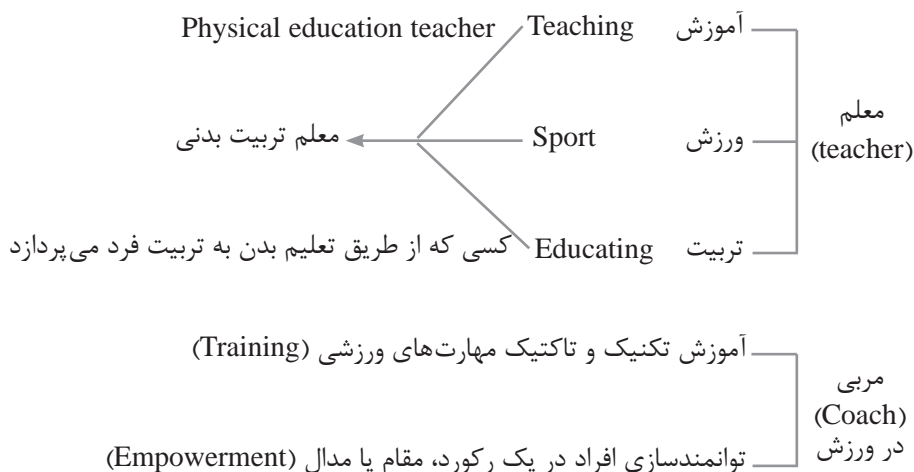
مربی و معلم در حوزه ورزش

حوزه ورزش به عنوان یک پدیده اجتماعی جهانی، مشتمل بر نقش های بسیاری است. نقش های گاه کوچک، گاه بزرگ، نقش هایی بسیار ارزشمند، یا با ارزش اجتماعی کمتر. نقش هایی همچون مدیر در ورزش، مربی در ورزش، ورزشکار، معلم در ورزش، حتی نقش تماشاگر در ورزش و بسیاری نقش های دیگر که هر یک دارای خصوصیات و ویژگی های خاص یا عام منبعت از ویژگی های خاص حوزه ورزش می باشند.

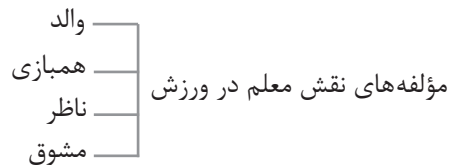
در این کتاب بر اساس نیاز به تعریف دو نقش بسیار مهم در حوزه ورزش تربیتی، به تبیین نقش معلم و مربی می پردازیم. در این پردازش موارد مختلف مطرح می شود و شما شاهد خواهید بود که در برخی از این موارد تفاوت نقش و در برخی موارد تشابه نقش وجود دارد. بنابراین با مطالعه این متن، با دانش خود نقشی را که بر عهده دارید به نحو احسن ایفا کنید.

1 اولین مورد قیاس، تعریف این دو نقش است.

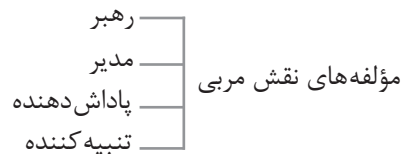
۲ دومین مورد: قیاس مهم‌ترین مؤلفه نقش این دو است.

(معلم در ورزش)

مهم‌ترین مؤلفه نقش معلم = < مؤلفه تربیتی (در چهارچوب فرهنگ کشور)
آموزش در فضای هنجار جامعه

(مربی در ورزش)

مهم‌ترین مؤلفه نقش مربی = < مؤلفه اجتماعی (در چهارچوب استانداردهای
میادین ملی و بین‌المللی ورزشی)

۲ سومین مورد: قیاس حوزه کاری این دو نقش است.

معلم در ورزش: متعالی کردن افراد متناسب با نوع درس در جهت تحقق
هدف مقدس معلمی.

مربی در ورزش: مانند سایر مربیان ورزشی در میدان یک رشته ورزشی خاص و
در جهت تحقق اهداف مسئولانه مربیگری، کمک به ورزشکاران.
۴ مورد چهارم در قیاس این دو نقش، وظایف است.

با توجه به تشابه اصول در وظایف دو نقش، مطالب این بخش را بر اساس وظایف و
با مصداق هر نقش بیان می‌کنیم، زیرا هر تشکیلاتی اعم از سازمان، تیم یا کلاس
نیاز به رعایت اصول مدیریت در انجام وظایف محوله دارد، که این اصول عبارت‌اند
از:

برنامه‌ریزی، سازماندهی، اجرا، ارزیابی و کنترل

برنامه ریزی: داشتن برنامه مدون در راستای اهداف کاری از اهم وظایف هر دو می باشد.

- **برنامه آموزش در طول سال تحصیلی،** با توجه به آموخته های سال های قبل و آموزش های سال های بعد دانش آموزان
- **برنامه آموزش و تمرینات در طول یک تورنمنت،** با توجه به سطوح مهارتی بازیکنان و رده تیم

سازماندهی: نظام مند کردن کلاس و تیم در راستای اجرای مطلوب برنامه موجود

- سازماندهی جلسات کلاس آموزشی و دانش آموزان در چهارچوب قوانین مدرسه
- سازماندهی جلسات تمرین و کادر فنی و بازیکنان در چهارچوب قوانین باشگاه

اجرا کردن برنامه ها: فرایند اجرای مطلوب برنامه سازماندهی شده

- اجرای تخصصی و نشاط آور برنامه در کلاس درس تربیت بدنی
- اجرای تخصصی و با حفظ سلامت تمرینات کاربردی در مکان ورزشی خاص

ارزیابی و کنترل: نظارت و کنترل برنامه، سازماندهی و اجرای برنامه

- ارزشیابی آموخته های دانش آموزان در قالب نمره ورزش
 - ارزیابی عملکرد کادر فنی و بازیکنان در قالب انتخاب برترین ها
- همان گونه که مشاهده کردید، هم معلم و هم مربی باید به عنوان یک مدیر نقش خود را برای اداره کلاس و تیم با به کارگیری اصول مدیریت به خوبی اجرا کنند.
- ▲ **مورد پنجم در قیاس این دو نقش، ویژگی های روانی و جسمانی بارز آنهاست.**

ویژگی های بارز جسمانی:

– **تناسب اندام:** دارا بودن تناسب اندام برای معلم و مربی مهم ترین عامل است و الگوی مناسبی برای بازیکنان و دانش آموزان. همچنین عامل ایجاد باور نسبت به معلم و مربی می شود.

– **سطح توانایی نمایش^۱ حرکات:** توانایی اجرای ماهرانه تکنیک های رشته تخصصی توسط مربی یک ابزار ضروری است. اما توانایی اجرای تکنیک های رشته های ورزشی مورد آموزش برای معلم یک مزیت است.

۱- Demonstration

ارتباطات: ایجاد ارتباط از طریق کلام (قدرت بیان نافذ) و از طریق چشم (قدرت نگاه نافذ) و از طریق تماس (زدن روی شانه به علامت تأیید) در انتقال مفاهیم، تشویق و تنبیه برای معلم و مربی ضروری است

– **آراستگی ظاهر:** پوشاک تمیز و متناسب با فعالیت ورزشی از ویژگی‌های بارز معلم و مربی می‌باشد.

ویژگی‌های بارز روحی و ذهنی:

– **دانش مربوطه:** دارا بودن دانش تخصصی رشته ورزشی مورد نظر (آنالیز تکنیک و تاکتیک و تمرینات جسمی و ذهنی) و در کنار آن روش‌های آموزش برای مربی، دارا بودن دانش تعلیم و تربیت (روش‌های آموزش عملی و نظری) و در کنار آن تکنیک‌ها و تمرینات ورزشی برای معلم ضروری است.

– **عدالت:** این ویژگی برای معلم در قضاوت برای تعیین سطح دانش‌آموزان از اولویت‌های نخست است، اما برای مربی وجود ویژگی عادل بودن یک مزیت است.

– **صبر و بردباری:** این ویژگی برای معلم جهت یاددهی به دانش‌آموزانی با سطوح توانایی یادگیری متفاوت یک اولویت است، اما برای مربی صبور بودن یک مزیت است.

– **ناظم بودن:** رعایت نظم و انضباط کاری از اولویت‌های هم معلم و هم مربی است.

– **خلاقیت، نوآوری و ابتکار:** ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان و بازیکنان از طریق روش‌های آموزش و تمرین ابتکاری با حفظ اصول صحیح، برای ایجاد نشاط و تحقق امر یادگیری هم برای معلم و هم برای مربی حایز اهمیت است.

ویژگی‌های خاص: برخی ویژگی‌های خاص وجود دارند که در واقع مزیت می‌باشند.

– **قهرمان بودن:** قهرمان بودن مربی در رشته ورزشی مورد نظر یک شاخص با ارزش، اما برای معلم یک مزیت به حساب می‌آید.

– **بومی بودن:** این ویژگی که موجب همدلی و هم‌زبانی بیشتر با دانش‌آموزان می‌شود، برای معلم یک مزیت ارزشمند است، اما در دنیای حرفه‌ای مربیگری مزیت خاصی به حساب نمی‌آید.

– **تجربه:** هرچند صرف سوابق تدریس یا مربیگری شرط لازم برای موفقیت در کار است، اما شرط کافی نیست. معلمان و مربیان جوان‌تری با سابقه کار کمتر و انگیزه و تلاش بیشتر می‌توانند موفق‌تر باشند.

– **نگرش مثبت به شغل:** نگرش مثبت محصول علم و دانش کافی در شغل مربوطه است. اشتغال آگاهانه به شغل معلمی و مربیگری ورزش برای هر دو، یک مزیت با ارزش به حساب می‌آید.

– **دانش جنبی:** علاوه بر دانش تخصصی معلم و مربی، دارا بودن اطلاعات و دانش تکمیلی، به‌ویژه، در برخی از علوم، مانند روانشناسی، رشد و تکامل حرکتی، یادگیری حرکتی و حتی جامعه‌شناسی به‌عنوان ابزار ارزشمند برای هم معلم و هم مربی یک مزیت است.